

Föreningen Islandssamlarna
c/o Tore Runeborg
Birger Jarlsgatan 66
114 20 Stockholm

Rapport september 1979

46

Ett rapp(or)t hej, allesammans!

Hösten är kommen och vi sätter i gång igen. Som Ni ser längre ned i rapporten får vi här i Stockholm ny möteslokal, större och bättre än den vi haft förut. Vi hoppas att detta skall medföra en större tillströmning av deltagare än tidigare. Kaffe och kaka serveras som förut och nytt lager av "Hum-hum" är inköpt.

OBS!

x
x
x
x
x
x

Auktionsmaterial har inkommit men vi skulle gärna vilja ha lite mer, vi har nu blott c:a 200 nummer. Någon sista dag kan nu ej sättas då den ordinarie tiden utgått. Lasse Ingemann tel. 08-61 48 41 (10-17) och 0758-32 327 (på kvällar) har dock lovat ta emot ytterligare material om Du blott ringer honom först. Bestäm Dig alltså att nu, omedelbart lämna objekt till auktionen.

Vi i redaktionen för "Rapport" har vid några tillfällen bett föreningens medlemmar komma in med förslag till artiklar eller frågor som berör vårt samlingsområde och som lämpligen kan besvaras i "Rapport". Naturligtvis har några besvarat våra böner, men vi vore så tacksamma om ytterligare några av medlemmarna kunde komma in med några bra förslag.

Vi i redaktionen, och då tänker jag närmast på den alltid lika flitige Pelle Hanner, försöker att variera rapportens innehåll så mycket som möjligt, men även vi kan ju bli, om jag så får säga, "hemmablinda". Det är ju så lätt att överbetona just våra speciella käpphästar och områden.

Vi be Er därför än en gång att sända in förslag eller frågor för att få "Rapport" bättre, innehållsrikare och mer varierad.

Till sist. Samlar Du militärpost i Island skall Du inte missa att skaffa Dig den synnerligen intressanta artikeln om "Brittisk militärpost på Island och Färöarna" som Du erbjuds i denna rapport.

Sekreteraren

Höstens
sammanträden
och auktion

Stockholm. OBS! Ny lokal.

Från och med sammanträdet i oktober samlas vi på Tony Bjellefors nya kontor, tid kl. 19.30, adress: Drottninggatan 56, 4 trappor (snett emot Ährléns).

Torsdagen den 18 oktober. Islands nummerstämplar visas av Per V.A. Hanner.

Torsdagen den 8 november. Lite prat om Islands Brostämplor av Tore Runeborg samt visning av auktionsobjekten.

Tisdagen den 20 november. Höstauktion.

Tisdagen den 11 december. Föredrag om Islands silhuettmärken (Jon Sigurdsson, Frederik VIII) av Folke Löfström.

Onsdagen den 16 januari. Någon aktivitet ännu ej bestämd. Mera härom i nästa rapport.

Göteborg. Lokal Danska Sjömanskyrkan, Drottninggatan 17-19, tid kl. 19.30 den andra och fjärde onsdagen i månaden. Betr. program se annons i Göteborgs-Posten söndagen före mötesdagen.

Auktionsobjekten visas i Göteborg på sammanträdet den 14 november.

Artikel om
brittisk
militärpost
på Island
och Färöarna

En engelsman, Mr. David Cornelius, har skrivit en lång och synnerligen grundlig artikel om brittisk militärpost 1940-1946 på Färöarna och Island. Artikelnen har publicerats i engelska militärposthistoriska föreningens meddelanden, vilka har ungefär samma utseende som våra rapporter, och omfattar 15 tättskrivna sidor.

Vi har erbjudits att översätta artikeln och sända ut den som bilaga till våra rapporter. Med tanke på att det är relativt få samlare av detta område i föreningen har vi emellertid måst konstatera att kostnaderna för en sådan bilaga inte kan motiveras.

Artikelnen är emellertid mycket intressant för dem som samlar militärpost. Vi erbjuder därför dem som är intresserade att få skaffa sig en kopia av artikeln på engelska, kompletterad med en av oss upprättad lista med förklaringar av de i artikeln ymnigt förekommande militära förkortningarna. Du som vill ha en sådan kopia beställer den genom att insätta 8:- kr på Föreningen Islandssamlarnas postgirokonto nr 40 29 57-5 senast den 20 oktober, efter vilket datum vi drar upp beställt antal av kopiorna och sänder ut dem.

Resa till London
1980

I juni i år fick vi följande meddelande från Axel Miltander:

"Göteborgsjubel i London. Snart är det dags igen för Göteborgsklubben att jubilera. Den fyller 15 år nästa år och har beslutat förlägga festligheterna till London eller dess omedelbara närhet. Anledningen är förstas att London då blir värd för en stor utställning, "London 1980", som pågår 6-14 maj.

Göteborgsklubbens ordf. Axel Miltander meddelar att samarbete inletts med resebyrå Atlas och dess platschef i London och att hela flygplanet från Göteborg den 4 maj nästa år har bokats för filatelistiska resenärer. Det finns 120 platser i planet men redan i mitten av juni var 50 av dem bokade! De 70 återstående lär knappast räcka till för övriga västsvenska filatelister som vill komma till London.

Göteborgsklubben har sedan en längre tid tillbaka haft jubileumslotterier, vars behållning går till jubileumsfesten. Det "x" antal skära sedlar som blir resultatet skall användas som subvention till jubileumsmiddagen. (Det betyder att vi gärna tar emot vinster till lotterierna. De kan sändas till Tom Rinman på Gitarrgatan 1 i Västra Frölunda).

ÄVEN STOCKHOLM!

Ödet har bestämt att det går en Atlas-flight från Stockholm till London samma dag som Göteborgsplanet. För att bereda Islandssamlare från ostkusten (och deras fruar etc.) möjlighet att hänga med, har 20 platser reserverats i detta plan. Återkomsten till Göteborg resp. Stockholm blir en vecka senare: söndagen den 11 maj. Var och en väljer så småningom

det hotell hon eller han önskar, men alla ligger i en klunga vid Bayswater Road intill Hyde Park. Atlas upplyser att kostnaderna för flyg, hotell, frukost och transfer jämte färdledningens tjänster bör ligga kring 1.300 - 1.600 kr. för veckan.

VAD HÄNDER?

Axel Miltander har tagit kontakt med bl.a. utställningsledningen och Scandinavia Philatelic Club i London för att försöka åstadkomma ett så gediget program som möjligt under vistelsen där. Klubben i London hade möte den 12 juni för att diskutera ett ev. gemensamt möte. Vidare sker en kartläggning av de samlar- och handlarmarknader som förväntas under utställningen. De uppgifter vi får in översändes efter hand per post till alla som förhandsanmält sig till resan. Detta gäller oavsett om avresa sker från Stockholm eller Göteborg.

Detaljerna kring Islandsklubbens i Göteborg jubileum är inte klara, men Atlas har lovat att ställa bussar till förfogande för att vi skall kunna ta oss från hotellområdet till en trevlig plats.

Mycket viktigt: alla som är intresserade av att följa med på detta arrangemang, bör så snart ske kan ta kontakt med Axel Miltander, Sågspångsgatan 16, 416 80 Göteborg. Tel. 031/84 31 63. Om du dröjer för länge kan vi inte garantera plats i flygplanen eller möjlighet att vara med på jubileumsmiddagen. Anmälan är tills vidare inte bindande.

VAD ÄR LONDON 1980?

Utställningen i London nästa år blir en av de största i västvärlden under senare år. Antalet ramar blir 4.500 och antalet handlarstånd 250. Utställningen förläggs till Earls Court.

Utställningsledningen upplyser i sin första bulletin att man inom promenadavstånd från expon hittar bl.a. Buckingham Palace, Tower of London, Westminster Abbey och 50 teatrar. Inom samma område finns också 200 biografier, 1.500 hotell, 2.000 restauranger och 5.000 pubar.

Det där med pubar låter ju intressant."

P.S. Sedan vi fick detta meddelande från Axel Miltander har han i samarbete med Atlas resebyrå utvidgat arrangemanget. Avresa kan ske från Göteborg, Stockholm, Malmö eller Jönköping den 4 maj med återkomst till resp. plats den 11 maj. Den som vill vara med bör meddela Axel Miltander på ovan angiven adress snarast möjligt. Ange namn och adress, telefonnummer till bostad och arbetet, namn på event. medresenär(er) och om enkel- eller dubbelrum önskas samt önskad hotellstandard.

Fluorescens, vitmedel etc. på isländska frimärken

De av oss som samlar svenska frimärken och därvid även sysslar med de senaste årens utgivning, suckar eller glädjer sig - beroende på smak och sinnelag - över de olika tryckupplagorna med variationer i fråga om papperets fluorescens, tillsats av fluorescerande vitmedel osv.

Hur förhåller det sig egentligen med de isländska frimärkena i detta avseende? För att starta en kartläggning ägnade sig medlemmarna i Stockholm vid sista sammanträdet i våras åt detta område.

Det konstaterades, att så långt det medhavda materialet visade, vissa isländska märken är tryckta på enbart fluorescerande papper (vit fluorescens utom i fråga om Facit nr 564, som har gul fluorescens), ett märke klassificerades som tryckt enbart på papper med fluorescerande vitmedel, medan slutligen för ett antal märken det fanns exemplar både på papper med och utan (vit) fluorescens. Här är de därvid framkomna listorna på resp. grupp (Facit-nr fram t.o.m. nr 566):

A) Märken enbart på fluorescerande papper	B) Märke enbart på papper med fluorescerande vitmedel
373	501
434	
497	
505	C) Märken tryckta på olika papper, både med och utan fluorescens
506-07	
515-16	279
541	313
542-45	344
553-54	463
557-58	464
564 (gul fluor.)	467
565-66	512
	513

Detta är som sagt en första kartläggning, och nu är Ni alla hjärtligt välkomna med egna observationer och tillägg. Tänd kvartslampan och gå igenom Din samling och Dina dubbletter! Kanske hittar Du rariteter. Att listan inte är fullständig kan bl.a. visas av att på den amerikanska auktionsfirman Danam's auktioner under senare år utbjudits exemplar av följande Facit-nr med fluorescens (de skulle alltså höra till grupp C härövan):

301
330
348
349
475

Vem kan bekräfta dessa märkens existens med fluorescens? Betr. Facit 301 har redaktionen av denna rapport konstaterat att fluorescens finns på märken med det vita papperet (i Facit betecknade 301 I), dock troligen inte på alla med detta papper. Vad säger läsekretsen?

Glöm inte att skriva om vad Du hittar. Vi vill gärna få fram en fullständig lista över detta område.

Höpflugbreven

Listan över kända Balbo-brev i Pelle Hanners artikel (bilagan till förra rapporten) fick ganska omedelbart tillökning. I en USA-auktion i juli dök brev nr 60 upp. Vidare har Arno Debo i München inrapporterat och sänt bild på nr 229. Han bekräftar samtidigt, att det faktiskt finns åtminstone ett brev, nr 243, som är frankerat med tre satser Höpflug-märken. Vilket pang-objekt! Totalantalet kända brev är nu 85.

Nyförvärv
till före-
ningens
bibliotek

Till biblioteket har inköpts boken "Paquebot cancellations of the world" av Roger Hosking, utgiven 1977 i England. Detta oerhört ambitiösa arbete listar på 190 stora sidor alla kända "skeppsbrev"-stämplar och anger deras användningstid, användningsplats och sällsynthetsgrad. Dessutom är de alla avbildade.

För en islandssamlare är ju inom detta område inte bara de olika isländska stämplarna "Paquebot" och "Skipsbrjef" av intresse (skeppsbrevstämplar har förekommit i Hafnarfjördur och Reykjavík enligt Hosking) utan också alla de utländska stämplarna av motsvarande slag, som slagits på isländska brev i England, Skottland, Danmark, Norge och andra länder. Även Torshavn på Färöarna hade f.ö. Paquebot-stämpel.

Kontakta sekreteraren Tore Runeborg om Du vill låna boken.

Danska stämplarna
på isländska
märken

I februari-rapporten efterlyste Ole Svinth uppgifter om danska stämplarna på isländska frimärken. Ole har nu sänt oss en lista över vissa danska stämplarna han har funnit eller fått rapport om (exkl. Köbenhavn):

Aalborg: a) Schweizerstämpel 15-5-23, 15-6-23, 18-8-24,
1-5-27 och 12-8-27

b) Ramstämpel Paquebot 47 x 15 mm

Aarhus: Schweizerstämpel ?-8-39

Esbjerg: a) Schweizerstämpel 8-11-37

b) Ramstämpel Paquebot 36 x 12 mm

Mariager: Enringsstämpel 30-5-23

Vejle: a) Maskinstämpel 15-8-20, 6-9-20, 12-10-20

b) Enringsstämpel 8-9-21, 13-10-21, ?-9-24

c) Schweizerstämpel 8-9-22, 8-7-24, 29-7-24, 25-7-25

d) Liten stämpel Fra Jsland, längd 29 mm, sedd 1920
och 1921

e) Ramstämpel Paquebot 48 x 15 mm, sedd 1924

Ole har också lämnat uppgift om klockslagen i resp. datumstämplarna ovan, vilket vi emellertid av utrymmesskäl har utelämnat.

Ole Svinth är fortfarande intresserad av att få uppgifter om utländska stämplarna på isländska frimärken med uppgift om stämpeltyp och datering (exkl. Köbenhavn, Bergen och Edinburgh). Hans adress är Helgenæsvej 76, DK-4700 NÆSTVED.

Vad får man
ut av den
isländska
kilovaran?

Stellan Asklund i Norrköping har gjort upp en fin tabell över vad han har fått ut av ett paket (250 gram) isländsk kilovara av 1979 års årgång, och han har haft vänligheten att sända oss den. Tyvärr skulle det bli litet för utrymmeskrävande att återge hela tabellen här, varför vi i stället skall dra fram vissa huvudpunkter.

a) Antal märken erhållna: 855 (+ 32 trasiga).

b) Antal olika märken: 55

c) Äldsta och yngsta märke: 7 kr Telekabel (1962) resp. 20 kr Världspostförbundet (1974). De flesta märkena var utgivna 1970-74.

d) Flesta märken av en sort: 30 kr 1100-årsjubiléet (1974).

e) Totalt katalogvärde enl. Facit 1979-1980: c. 3.100 kr, dvs. 3:62 per märke i genomsnitt. Detta höga genomsnitt beror bl.a. på att hela 84 märken i paketet var av valörer som Facit noterar stämplade i priser på 10:- kr eller högre.

Några funderingar
kring Facitpriser-
na på moderna
isländska märken

Vi ber Stellan Asklund om ursäkt, men det var faktiskt hans lista som kom oss att börja fundera litet på Facits prissättning av de modernaste isländska märkena, i första hand de senaste decenniets. Fråga är om man inte måste varna för att sätta alltför stor tillit till dessa priser, eftersom prissättningssystemet på två sätt har halkat på sned. Det gäller enligt vår mening dels

- a) ostämplade märken som kom ut för en del år sedan men ännu finns hos postverket,
- b) stämplade märken.

Som ett exempel på båda dessa saker kan vi ta Facit nr 497, 250 kr Herdubreid, utgivet 1972. Alltifrån Facits årgång 1975/76 (utkommen efter sommaren 1975) t.o.m. den just utkomna årgången 1979/80 har noteringarna för detta märke varit oförändrade

ostämplat	10:-
stämplat	10:-.

Upplagan är 3 milj. märken och märket finns alltjämt att köpa på posten i Island. Om priset 1975 för ostämplat märke var någorlunda riktigt med dåvarande kurs på isländska kronor och med tillägg för handlarmarginalen, kan detta inte sägas i dag. På grund av de upprepade isländska devalveringarna motsvarar numera 250 isl. kr. bara knappt 3 sv. kr. Vem vill då betala 10 svenska riksdaler för detta ostämplade märke?

Ännu mera överraskande är prissättningen på stämplade märken. Denna tycks för märken utgivna efter c. 1970 mest rätta sig efter märkets valör, inte efter upplagens storlek. Den senare borde väl, för märken som inte påverkats av någon speciell spekulation, vara den enda rimliga prissättningsbasen. Varför anges för 1974 års 11 märken i 1100-årsjubileumsserien priser på stämplade exemplar, som stiger med valören? Upplagan är ju exakt densamma för alla de 5 lågvalörerna (1,5 milj.) och för alla de 5 högvalörerna (1 milj.). Då borde väl priset för stämplat märke vara ungefär detsamma för alla valörerna inom vardera gruppen? För att återgå till Herdubreid är upplagan för detta märke alltså 3 milj. Märket nr 495 (7 kr fiskindustri), utgivet några månader tidigare i samma upplaga, noterar Facit stämplat i mindre än 1 kr. Visserligen är detta märke slutsålt, dvs. alla märkena i upplagan har kommit ut, medan Herdubreid inte ännu finns i lika många stämplade exemplar, men detta jämnar snart ut sig. Varför då 10 kr för ett stämplat Herdubreid?

En jämförelse mellan de moderna märkena och äldre bruksmärken kan också ge en tankeställare. Christian IX-märkena 1902 i valörerna 5 aur och 10 aur med upplagorna 1 milj. resp. 0,9 milj. noterar Facit stämplade i under 1 kr. Fråga är om det inte redan nu finns fler stämplade Herdubreid hos samlare och handlare än det finns av dessa "klassiska" märken.